

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/4707 din 26.01.2018

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea nr.3456/1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova; Legea nr.1227/1997 cu privire la publicitate; Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali etc.)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autorul inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Cancelaria de Stat, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe portalul oficial al Cancelariei de Stat, precum și pe portalul www.particip.gov.md la 20 decembrie 2017, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul menționat, de minim 10 zile lucrătoare, pentru a putea prezenta sau expedia recomandări asupra acestuia.

Cu toate acestea, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, condiție prevăzută de art.9 al Legii nr.239/2008 „(1) După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială [...]”.

Astfel, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența decizională a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, *"Scopul final al proiectului este delegarea sarcinii de verificare lingvistică către Agenția Servicii Publice"*.

Totodată, autorul a mai precizat că *"La momentul actual, Centrul Național de Terminologie are rolul de a verifica corectitudinea lingvistică a textelor pentru publicitate, adrese, mărfuri, denumiri de persoane juridice etc."*.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea unor acte legislative, prin stabilirea atribuției de verificare lingvistică Agenției Servicii Publice.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele cetățeanului, pe de o parte, de a beneficia de prestarea mai rapidă a anumitor servicii publice, reducerea sarcinilor administrative, iar pe de alta, interesele statului de a asigura o utilizare mai eficientă a resurselor și sporiri calității de deservire, prin extinderea principiului de ghiseu unic, ceea ce este conform interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespundente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind respectate cerințele art.37 din Legea nr.317/18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură"*.

Deși autorul indică în nota informativă că *"implementarea prevederilor proiectului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat"*, totuși, la aplicare prevederile proiectului pot impune unele cheltuieli în ceea ce privește suplینirea efectivului de personal al Agenției Servicii Publice cu specialiști calificați pentru prestarea serviciilor de verificare lingvistică. Respectiv, nota informativă necesită a fi completată în acest sens cu informații privind numărul de personal care va presta astfel de servicii, remunerarea acestora etc.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *"textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]"*

- c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]"*
- e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]"*
- g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;*
- h) se evită tautologiile juridice; [...]"*

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea instituției Publice "Agenția Servicii Publice" privind verificarea lingvistică a textelor pentru publicitate, adrese, mărfuri, denumiri de persoane juridice etc.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Cancelaria de Stat și are drept scop delegarea sarcinii de verificare lingvistică către Agenția Servicii Publice, care, la moment, este de competența Centrului Național de Terminologie.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării acestuia.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă, și acesta este în conformitate cu interesul public.

La aplicare prevederile proiectului pot impune unele cheltuieli în ce privește suplینirea efectivului de personal al Agenției Servicii Publice cu specialiști calificați pentru prestarea serviciilor de verificare lingvistică. Respectiv, nota informativă necesită a fi completată în acest sens cu informații privind numărul de personal care va presta astfel de servicii, remunerarea acestora etc.

Proiectul în redacția parvenită la efectuarea expertizei anticorupție nu conține factori și riscuri de corupție.

26.01.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Xenia VAMES, Șef secție

